

De

Zeeheld

Wijkblad voor Bottendaal

jaargang 18 • nummer 4 • september 2013

4 Afvalscheiding

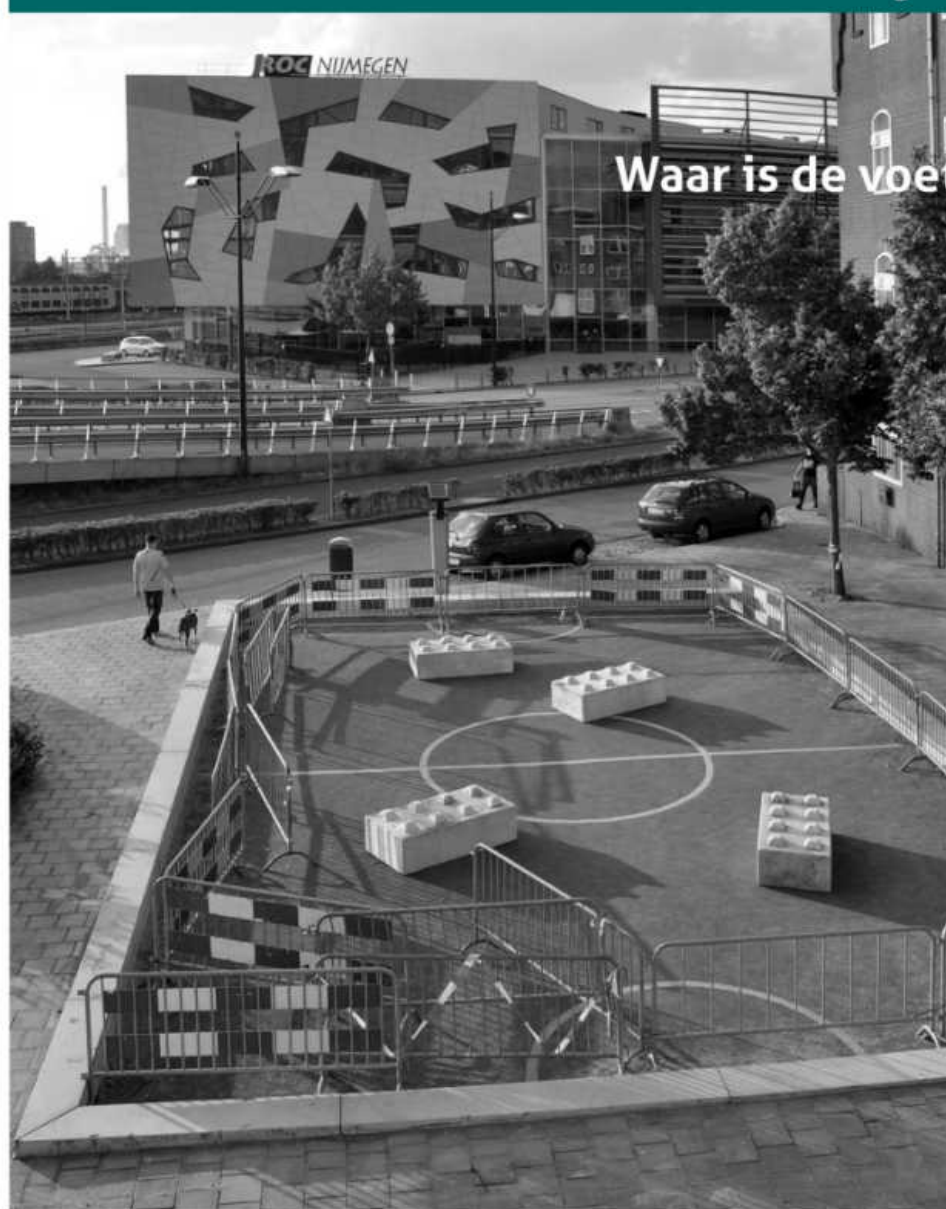
6 Via Bottendalia

8 Nijmeegse Kunstnacht

10 Stevenstoren

11 Saar en Cato

12 Destijds in Bottendaal:
het jaar 1949

Waar is de voetbalkooi gebleven?

Schijnbaar plotseling is de voetbalkooi aan de Van Diemerbroeckstraat onbruikbaar gemaakt. Maar het besluit om deze te verwijderen is niet zomaar gevallen. Vanaf het moment dat de kooi er stond, hebben de bewoners van het complex ernaast tot laat in de avond last gehad van het knallen van de ballen en het stemgeluid van de enthousiaste voetbalspelers.

In samenspraak met de bewoners, gebruikers en de BOB is gezocht naar een alternatieve plek. Dit is het voetbalveld in de spoorkuil geworden. Omdat de kwaliteit van het veld niet groot is, zal het eerst opgeknapt worden.

De BOB heeft dit moment aangegrepen om de langgekoesterde wens naar voren te brengen om de spoorkuil bij de wijk te betrekken als groen uitloopgebied. De NS (eigenaar van het gebied) is akkoord gegaan. Echter met de aantekening dat het in beginsel om tijdelijk gebruik gaat. De inrichting van het uitloopgebied en de plek waar de voetbalkooi stond, zal worden gedaan in samenspraak met bewoners.

(foto: Willemien Geboers)

ZEEPBELLEN

Hulp realiseren gedenkteken bombardement kapokfabriek

Op 2 oktober 2014 is het zeventig jaar geleden dat bommen op de kapokfabriek aan de De Ruyterstraat vielen. Bijna honderd mensen die in kelder van de fabriek een schuilplaats hadden gezocht lieten het leven. Op de plek waar toen de bommen vielen, staan nu de huizen aan de Biesmanstraat. Het was in omvang de grootste ramp in Nijmegen na het bombardement van 22 februari 1944. Op 2 oktober 2012 gaf Bart Janssen in het Huis van de Nijmeegse Geschiedenis een lezing over deze ramp. Daarbij waren niet alleen ruim twintig nabestaanden, maar ook enkele slachtoffers aanwezig. Zij verwonderden zich erover dat er geen gedenkteken voor deze gebeurtenis bestaat.

Een poging daartoe is eerder overigens al wel eens ondernomen. Als een van die nabestaanden heb ik bij die gelegenheid, samen met Bart Janssen, het initiatief genomen om een dergelijk monument te realiseren. Daarbij hebben we hulp hard nodig, vooral van Bottendalers.

Inmiddels hebben we de steun en medewerking van de Werkgroep Oorlogsdoden Nijmegen en van de BOB. Ook de wijkmanager reageerde positief.

Wie wil meehelpen om dit plan te realiseren? U kunt daarbij denken aan het zoeken van financiële middelen, het verzorgen van publiciteit en informatie, de vormgeving van een monument, etc. Geïnteresseerd? Neem dan contact met mij op, bij voorkeur per e-mail. We willen vaart maken met het project, dus graag z.s.m. reageren, liefst voor 1 oktober. Alvast bedankt!
Huib de Groot
gedenk-kapokfabriek@hccnet.nl

Het Inter-lokaal verhuist naar Oud-West

De locatie Centrum van Het Inter-lokaal gaat verhuizen naar de Tweede Oude Heselaan 386. Op het nieuwe adres kunt u nog steeds terecht met al uw vragen en problemen op het gebied van inkomen, financiën, huisvesting, opvoeding en nog veel meer. Het Inter-lokaal heeft haar roots in Bottendaal, waar het in 1975 begon als Gastarbeidwinkel. Na een lange

periode aan de Holtermanstraat verhuisde de welzijnsorganisatie eind 2003 naar de Sint Annastraat. Nu verhuist Het Inter-Lokaal naar Oud-West, omdat veel klanten uit deze wijk komen.

Voor het laten lezen van een brief of het invullen van een formulier kunt u dagelijks terecht van 9.30-12 uur en van 13-17 uur. Het open spreekuur houdt de zelfde tijden: elke maandag en donderdag van 9.30-12 uur. Ook de andere diensten verhuizen mee. Het adres vanaf 20 september: Wijkcentrum Titus Brandsma, Tweede Oude Heselaan 386. U kunt er onder andere komen met buslijn 6 richting Neerbosch Oost. Het telefoonnummer blijft: 024 - 322 22 27. Meer informatie op: www.inter-lokaal.nl.

Flexplekken Burghardt

Zoekt u een flexplek dicht bij huis waar u kunt werken, studeren, overleggen en ontmoeten? Vanaf maandag 23 september kunt u daarvoor terecht in de nieuwe digitale ontmoetingsruimte in wijkcentrum Burghardt. Er zijn acht comfortabele flexplekken en een overleghoek. Alle wijkbewoners zijn welkom.

Voor een dagdeel betaalt u € 5, een weekabonnement kost € 32 en een maandabonnement €95 (prijzen onder voorbehoud).

Prijzen zijn inclusief Wifi, koffie/thee, print- en kopieerfaciliteiten. Een laptop is eventueel te huur in het wijkcentrum. Van 23 september t/m 4 oktober: gratis uitproberen!

Meer informatie: Wijkcentrum Burghardt: (024) 323 4685
burghardt@nijmegen.nl

€ 250 extra subsidie!

Plannen voor energiebesparende maatregelen met uw woning, zoals zonnepanelen, een zonneboiler of isolatie? Dan kunt u hiervoor een subsidie ontvangen via de gemeente. Er zijn twee categorieën waarvoor apart subsidie aangevraagd kan worden: isolatiemaatregelen en energieopwekking. Details hierover staan op de website van de gemeente www.nijmegen.nl/digitalebali. De subsidie bedraagt maximaal € 500 per categorie. Maar vindt u als bewoner vijf anderen die willen meedoen, dan ontvangt iedereen uit

Colofon

De Zeeheld

Wijkblad voor Bottendaal.
Verschijnt 6x per jaar en wordt huis-aan-huis verspreid op ca. 2000 adressen.

Redactie:

Frans Croonen,
Lex Fauser,
Janine Gossen,
Karlijn Hermsen,
Harriët Maat,
Elsbeth van Niekerk,
Tom van Zantwijk

Redactieadres:

Buurtkantoor Bottendaal
Burghardt v/d Berghstraat 114
6512 DR Nijmegen
e-mail: dezeeheld@yahoo.com

Fotografie:

Willemien Geboers

Lay-out:

Harriët Maat, Janine Gossen

Druk:

Stichting MEO

Het volgende nummer van De Zeeheld verschijnt eind oktober. Kopij, liefst digitaal, uiterlijk eind september aanleveren.

Ons wijkblad wordt uitsluitend bezorgd bij adressen met brievenbussen die niet voorzien zijn van een nee/nee sticker.

Bezoek De Zeeheld op Facebook: Stichting De Zeeheld.

Deze Zeeheld kwam mede tot stand dankzij Heat Barrier

deze groep € 250,- extra. Deze vijf anderen kunt u vinden middels een nieuw initiatief, de website www.samensubsidieaanvragen.nl. Is er een groepje van in totaal zes individuele adressen verzameld, dan worden de aanvragen als één bundel naar de gemeente gestuurd. De mensen in de groep kennen elkaar niet, maar dat is ook niet nodig. 'Samen Subsidie Aanvragen' is een initiatief van Eindelijk Zon en is kosteloos voor deelnemers.

Help, de Zeeheld verzuipt (2)

De noodkreet in het vorige nummer heeft een hartverwarmende hoeveelheid reacties opgeleverd. Fijn om te merken dat ons wijkblad zo leeft. Maar De Zeeheld heeft opnieuw een reddingsboei nodig, anders dreigt alsnog de verdrinkingsdood.

Door: Tom van Zantwijk

De Zeeheld, Wijkblad voor Bottendaal, bestaat 18 jaar. Tot voor kort zag de gemeente Nijmegen het als haar taak dit soort initiatieven financieel te ondersteunen. Één keer per jaar de subsidieaanvraag van het jaar daarvoor kopiëren, aanpassen en indienen, resulteerde stevast in het toekennen van een bedrag dat hoog genoeg was om de zes nummers van de volgende jaargang te laten verschijnen. Achteraf hoefde alleen nog een korte verantwoording te worden ingediend bij de gemeente om aan te geven waar het subsidiegeld aan was uitgegeven. Maar aan alle goede dingen komt een eind.

Crisis

Het zal u niet ontgaan zijn: ons land verkeert in een economische crisis. Onze regering, niet gehinderd door visie over hoe ons land er op de lange termijn uit moet zien, hanteert blindelings botte bij en kaasschaaf teneinde op korte termijn de noodzakelijk geachte bezuinigingen te realiseren. De draconische bezuinigingen hebben ook hun weerslag op de gemeenten, die meer taken krijgen maar minder geld om die te vervullen. De gemeente Nijmegen vormt hierop geen uitzondering, en moet ook flink bezuinigen.

Geen subsidie meer

Tot en met 2009 werden de volledige kosten voor de Zeeheld door de gemeente Nijmegen in de vorm van subsidie opgebracht. In de loop van 2008 ontvingen we de eerste signalen, dat de gemeente verwachtte, dat de Zeeheld naast de subsidie zelf een nieuwe geldstroom op gang zou brengen. Daarom reserveren we vanaf april 2009 (jaargang 14, nummer 2) maximaal twee pagina's voor betaalde advertenties. Met de inkomsten uit die advertenties hoopten we de afnemende subsidie te kunnen aanvullen. En dat die subsidie afnam werd ons al snel pijnlijk duidelijk. Eerst met ruim 20 procent in 2012. Gelukkig wisten wij steeds meer adverteerders te werven. Ondanks de lagere subsidie wisten we

zelfs een klein overschot op onze begroting over 2012 te realiseren. En dat was maar goed ook, want de subsidie voor 2013 was weer bijna 30 procent lager dan die voor 2012. In de subsidietoekenning werd ook nog eens aangekondigd dat de subsidie in de komende jaren nog verder zou worden afgebouwd. De gemeente vindt dat De Zeeheld financieel onafhankelijk moet kunnen zijn, en dat er nog wel mogelijkheden zijn om de eigen inkomsten te verhogen. Welke die mogelijkheden zijn vertellen ze er helaas niet bij. Men erkent dat het in een kleine wijk als Bottendaal lastig is om kostendekkend te verschijnen, en men adviseert ons dan maar aansluiting te zoeken bij het wijkblad voor Nijmegen-Oost, dat al enkele jaren kostendekkend en dus selfsupporting is. Dat laatste advies lijkt ons toch een ontkenning, of in elk geval een miskennis, van het eigen karakter van Bottendaal. Dan kunnen we net zo goed aansluiting zoeken bij De Brug, of bij De Gelderlander.

Zeemansgraf voor De Zeeheld

Een afnemende en op termijn zelfs opdrogende subsidiestroom is slecht nieuws. Als de subsidie wegvalt, zouden we onze inkomsten uit advertenties minimaal moeten verdubbelen. Dat zouden vier pagina's advertenties per nummer zijn, en dat is echt te veel. De advertentietarieven zijn aan het begin van dit jaar al verhoogd. Daar is de rek voorlopig ook wel uit. Gelukkig hadden we een buffertje (overschot 2012) dat ons in staat zou stellen in 2013 in elk geval te kunnen

blijven verschijnen. Maar ook daar dacht de gemeente anders over. Een dergelijk overschot toont blijkbaar aan, dat het subsidiebedrag over 2012 bij nader inzien te hoog was, en dat het restsaldo terugbetaald moet worden. Zo word je gestraft voor het verhogen van je eigen inkomsten. We zijn nog in onderhandeling met de gemeente Nijmegen, en het zal hopelijk zo'n vaart niet lopen. Maar als de gemeente vasthoudt aan terugbetaling, haalt De Zeeheld het einde van 2013 niet eens.

Wat nu?

Een echte zeeheld is opgewassen tegen de omstandigheden en geeft niet op als tegenstand onoverkomelijk lijkt. Net zo zoekt De Zeeheld naar nieuwe mogelijkheden. De komende maanden zijn cruciaal voor het voortbestaan van de Zeeheld. Mogen we het overschot over 2012 behouden? Krijgen we in 2014 weer subsidie? Hoeveel? Kunnen we op de een of andere manier onze inkomsten ver genoeg opschroeven? We geven niet op en kijken vol vertrouwen naar de toekomst. Er zijn kansen en mogelijkheden genoeg om ons voortbestaan veilig te stellen. Sponsoring door bedrijven is zo'n kans. We hebben al één sponsor geworven. Samenwerking met andere wijkinitiatieven is ook een kans. En daar hoeft het niet bij te blijven. Er zijn nog meer mogelijkheden. De Zeeheld staat open voor suggesties en ideeën. Laat het ons alstublieft weten als u een idee heeft over hoe wij in deze roerige tijden kunnen blijven drijven.

Rijwielboetiek
HENK GEURTS

**2e hands fietsen vanaf € 75,--
Tevens nieuwe fietsen en reparatie**

Van Oldenbarneveldstraat 77b
6512AV Nijmegen
024-3608170
www.henkgeurtsfietsen.nl
info@henkgeurtsfietsen.nl

'Waar moet dat heen, hoe zal dat gaan. Waar komt die rotzooi toch vandaan?' (Barend Servet/Jack Jersey)

Bottendaal proeftuin voor afvalscheiding

Bottendaal proeftuin afvalscheiding
In november 2012 kregen de bewoners van Bottendaal van de DAR (Diensten, Afvalstoffen, Reiniging) en de gemeente nog een strenge brief over de regels voor het aanbieden van afvalzakken op woensdagmorgen. Zie het artikel 'Bottendalers viereriken?' in het maartnummer van dit wijkblad. Blijkbaar had de DAR toch vertrouwen in de bewoners van Bottendaal, want de wijk werd gekozen vanaf 1 juli 2013 mee te doen aan een landelijke pilot om drankverpakkingskartons apart in te zamelen. Plastic zakken met de opdruk Schudden voor gebruik Scheiden na gebruik werden verspreid.

Daarin kan men tijdens de proefperiode de drankpakken verzamelen en tegelijkertijd met de Plastic Heroes-zakken aan de straat zetten. Die pakken hoeven dan niet meer in de groene restafvalzak en dat scheelt natuurlijk. Je houdt zo steeds minder restafval over. De gemeente en de DAR spelen daarop in door inmiddels rode halve restafvalzakken (Nu voor uw gemak: de nieuwe kleine afvalzak) aan te bieden, die voor € 0,62 (i.p.v. € 0,93) per stuk te koop zijn. Voor mij als ervaringsdeskundige aanleiding om de ontwikkeling van het scheiden van afval in pakweg dertig jaar eens te bekijken en daarover enige

kritische noten te plaatsen. Want in vergelijking met vroeger, toen alle afval nog in één grijs-zwarte zak verdween, is het denken over en de praktijk van de afvalverwerking sterk veranderd. Huishoudelijk afval werd ontdekt als grondstof, die op allerlei manieren hergebruikt kan worden. Scheiding van afval vooraf kreeg de voorkeur boven sorteren achteraf. Wat uiteindelijk bij de ARN (Afvalverwerking Regio Nijmegen) in Weurt op de afvalberg terecht komt, is een fractie van wat er vroeger gestort werd. De verschillende afvalstromen passeren hierna de revue.

Papier. Al lang werd papier en karton opgehaald, bijvoorbeeld door verenigingen, die daarmee een deel van de opbrengst verdienden. Door het grote aanbod is de prijs wel gezakt. Vreemd dat papier soms door bewoners aangeboden wordt in plastic zakken in plaats van het te bundelen met touw of te verpakken in dozen.

Glas. Drie glascontainers met elk een capaciteit van 3,25 m³ staan (nu nog) in de wijk. Op de container op de hoek van de Dr. Jan Berendsstraat en De Ruyterstraat staat aangekondigd, dat die gaat verdwijnen en vervangen wordt door een ondergrondse container aan de Burghardt van den Berghstraat. De omgeving van de twee bij Café Maxim is erg vervuild, omdat de ondergrond niet wordt schoongemaakt. Resultaat: een enorm vieze troep om de glasbak heen. Overigens: een wijnglas van kristal en ook vlak vensterglas horen niet in de glasbak. Al vaak (voor het laatst tijdens de wijkshow in april 2012) is aangedrongen op een afvalbak bij de glascontainer. De DAR zegt zelf: "Haal kurken en deksels van flessen en potten. Deze kunnen bij het restafval." Bij gebrek aan een afvalbak legt men die nu maar bovenop de container.

Groente- fruit- en tuinafval. Voor wie zoals ik is opgegroeid met een mestvaalt in de achtertuin is het maken van compost heel gewoon. De groene containers zijn de moderne variant van zo'n mestvaalt. Groente-fruit- en tuinafval en enkele

aanverwante producten kunnen verwerkt worden tot compost, waarvan je één keer per jaar gratis een zak kunt ophalen bij de DAR. Voorwaarde voor compostering is wel dat de container niet vervuild is met ander afval, want dan gaat de inhoud alsnog de oven in. Dat is precies het bezwaar tegen de verzamelcontainers bij hoogbouwwooningen. Ander afval is daar makkelijk in te gooien en er wordt ook van alles naast gezet. Het is staand beleid van de gemeente, dat niet functionerende verzamelcontainers verwijderd worden. Er is een uitstekend alternatief in de vorm van citybins, die voor een klein huishouden voldoende zijn. Dit kleine model GFT-bak kan de containers vervangen, die dan uit het straatbeeld kunnen verdwijnen.

Plastic verpakkingsafval. Het heeft nog best lang geduurd voordat in Nijmegen plastic afval apart werd ingezameld. Het volume voor de groene zak is daarmee vrijwel gehalveerd. Daar staat tegenover dat het tarief van de groene zak is verdubbeld. Daar is niks op tegen, omdat de mogelijkheden om afval gescheiden aan te bieden enorm zijn vergroot. Het stimuleert dat zelfs. Voor wie niet aan twaalf kilo restafval komt, is inmiddels de halve rode zak te koop. Wat wel of niet bij het plastic verpakkingsafval hoort, is duidelijk te lezen in de Afvalwijzer die de gemeente iedereen toestuurt.

Grofvuil en snoeiafval. Niet erg bekend is dat gratis twee maal per

jaar de grofvuilservice van de DAR besteld kan worden. Grote huishoudelijke apparaten en oud ijzer worden dan apart opgehaald. In de wijk zijn ook twee inzamelaars van metaal actief, zodat dat geen probleem is. Goederen die nog geschikt zijn voor hergebruik kunnen aangeboden worden aan Het Goed, die het komt ophalen en die ook een depot heeft bij de Milieustraat van de DAR.

Chemokar. Een andere voorziening waar niet veel gebruik van wordt gemaakt, is de chemokar. In de oneven weken staat de chemokar op maandagmorgen van 10.30 uur tot 11.15 uur voor het Wijkcentrum in de Burghardt van den Berghstraat. Ook weinig bekend is dat kleine elektrische apparaten (formaat 'passend in een boodschappentas') dan ingeleverd kunnen worden. Batterijen kunnen in de ton van de Stichting Batterijen Stibat, die in de Coop staat (daarmee maak je bovendien kans op € 2.000,- aan reischeques als je naam-, adres- en woonplaatsgegevens bij je lege batterijen doet).

Kleding. Kleding die versleten of kapot is, kan nog dienen als grondstof of om poetslappen van te maken, aldus de DAR. Een grote kledingcontainer staat (nog) op de hoek van de De Ruyterstraat en de Dr. Jan Berendsstraat. Daarnaast zijn de Stichting Stern en het Leger des Heils actief met de inzameling van kleding. Je kunt deze organisaties ook vragen

het op te komen halen. Verder staat achter de Coop een container voor kleding en schoenen van DMW Reco. De Coop geeft overigens ook plaats aan een inzamelcontainer voor frituurvet en -olie van Remia en twee (zwerf)afvalbakken van NederlandSchoon.

Restafval. Wat overblijft na al dit scheiden van afval gaat in de restafvalzak, die merkwaardigerwijs

groen van kleur is. Nieuwigheid is het ondergrondse depot voor bewoners van de Castellatoren. Zij kunnen hierin met een pasje hun restafvalzak deponeren.

Zwerfafval en vuilnis-

bakken. Zwerfafval in de wijk wordt verzameld door een zogenaamd Z-team, dat ik laatst nog met prikkers aan het werk zag. De afvalbakken in

de openbare ruimte die her en der hangen, zijn veel te klein. Ze maken bovendien geen onderscheid tussen de verschillende soorten afval. Bakken met drie keuze-mogelijkheden (papier, plastic en restafval) zie je in Duitsland al veel langer en nu ook op het Centraal Station van Utrecht. Voor iedereen wordt het na een tijdje heel gewoon om papier bij papier, plastics bij plastics en wat overblijft bij het restafval te deponeren. 'n Pilot waard!

Het resultaat van de afwezigheid van een afvalbak bij de glascontainers bij café Maxim: het restafval wordt boven op de glascontainer verzameld (foto: Willemien Geboers)

Conclusie: het gewone huishouden wordt geprikkeld tot steeds verdergaande afvalscheiding. Dat is gunstig voor iedereen, omdat alleen betaald wordt voor wat niet gescheiden wordt. Wil Bottendaal echt een proeftuin worden voor afvalscheiding dan moet er nog wel wat meer gebeuren.

Frans de Krijger

De BOB leeft

Vanaf eind jaren zestig kwam Bottendaal in de greep van grote maatschappelijke veranderingen. Bewoners namen het heft in handen; weg met vervuilende en overlast veroorzakende bedrijven, Bottendaal moest een aangename woonwijk worden voor iedereen. Buurtwerkers kwamen en gingen, wijkraden en werkgroepen eveneens. Iedereen zat wel ergens in of was ergens bij betrokken, soms lang, soms kort. Het radicale, zeer activistische wijkblad Kontakt, opgericht in 1968, deed maandelijks verslag van de gebeurtenissen.

In 1981 kreeg de wijk zijn bestemmingsplan: Bottendaal zou woonwijk worden. Dat was het begin van een ingrijpende herinrichting: slopen, bouwen en renovaties. De actieve groepen hadden geld en sturing nodig; aan beide ontbrak het in die woelige jaren. De geldschietende instantie – de gemeente Nijmegen – eiste dat Bottendaal een rechtspersoonlijkheid zou instellen

voor financiële en bestuurlijke zaken. In dat licht werd op 29 november 1985 de Stichting Bewoners Organisatie Bottendaal opgericht, in de wandelgangen al snel afgekort tot BOB.

Verbeteren leefbaarheid

Het doel dat de BOB zich toen stelde 'het verbeteren van de leefbaarheid in de wijk Bottendaal te Nijmegen', is tot op de dag van vandaag onveranderd gebleven. Ook de manier waarop dat doel bereikt moest worden is in al die jaren niet wezenlijk veranderd. Nog steeds signaleert, stimuleert, adviseert, participeert en informeert de BOB in allerlei zaken die de wijk aangaan. Ook adviseert de BOB de gemeente in het kader van subsidiëring van wijkgerichte initiatieven.

In het begin hield de BOB zich vooral bezig met nieuwbouw op de door sloop van bedrijfs- en schoolgebouwen vrijgekomen terreinen en de renovatie van bestaande panden. Inmiddels ligt de grootste aandacht van de BOB

allang weer bij het oorspronkelijke uitgangspunt: het verbeteren van de leefbaarheid in Bottendaal. Er valt noggenoeg te doen: onderhoud van wegen, meer fietsenklemmen, ontwikkelen van de Spoorkuil tot een aangename verblijfsruimte, speelplekken voor kinderen, onderhoud groenvoorzieningen, verkeersveiligheid, herstel website Bottendaal.nl, het probleem van de toenemende verkamering, enz.

De BOB bouwde in de loop van de jaren goede contacten op met diverse gemeentelijke instellingen, zoals wijkbeheer en wijkmanagement en de politie. En met op dit ogenblik tien actieve leden kan de BOB zich dan ook optimaal inzetten voor de leefbaarheid in Bottendaal. Maar nog steeds geldt: nieuwe leden zijn welkom. De BOB vergadert één keer per maand, behalve in de zomermaanden; de vergaderingen zijn openbaar en vinden plaats in het wijkgebouw aan de Burghardt van de Berghstraat.

Wim de Natris, voorzitter
wdnatris@planet.nl

Nijmegen 30 juli 2013

Bottendaal, middelpunt van de wereld (eventjes)

De grens van Bottendaal loopt langs de St. Annastraat of over het midden, de meningen verschillen daarover. Maar hoe dan ook betekent het dat Bottendaal een waar onderdeel uitmaakt van de Vierdaagse. Dat zij even het middelpunt is van de wereld, op de dag van de intocht. Als redactielid van de Zeeheld ben ik gaan kijken hoe dat feestje aan de Bottendaalse zijde gevierd wordt.

Door: Elsbeth van Niekerk

De intocht van de Vierdaagse is voor mij de mooiste dag van het jaar. Ik loop niet mee, nee. Ik dans urenlang achter de hekken om al die kanjers aan te moedigen. Maar dit jaar ben ik de hekken over geklommen om het feestje vanuit het perspectief van de loper te bekijken en te beleven. Ik loop tussen tv-verslaggevers en officiële persfotografen.

Vrienden

Als eerste valt me op dat er geen onderscheid gemaakt wordt, want ook

eindelijkzon
uw groene investering

Installeer nu
zonnepanelen
van Eindelijk Zon

**Maak een afspraak
voor een adviesgesprek
of kom naar onze winkel
Van Goorstraat 13 Nijmegen!**

(open op werkdagen 09.00 – 12.30 uur)

Er is nog
subsidie in
Nijmegen

eindelijkzon

- levert goede producten tegen een aantrekkelijke prijs
- verzamelt subsidieaanvragen in uw buurt
- geeft persoonlijk advies
- regelt alles voor u

eindelijkzon

werkt samen met:

JWR elektrotechniek

T 085 - 40 11 837 info@eindelijkzon.nl www.eindelijkzon.nl

6 • De Zeeheld • september 2013

St. Annastraat 42 Nijmegen
Tel: 024 - 3230158

**Hee!
pssst ...
FIETS kopen?**

www.wheelstweewielers.nl

Het adres voor nieuwe en gebruikte fietsen
in de betaalbare prijsklasse

Maandag v.a. 13.00 uur
Geen koopavond

ik, met fotoestel in mijn hand en alles behalve een wandeloutfit, word aangemoedigd en ontvang zelfs een keer gladiolen. Best leuk natuurlijk, maar ik heb het zeker niet verdiend. Mijn zoektocht naar een Bottendaler langs de kant loopt spaak. De toeschouwers komen werkelijk uit heel Nederland en slechts een enkeling komt uit Nijmegen. Bij de studentenwoningen en kantoren zijn er iets meer Nijmegenaren te vinden, maar ook hier nauwelijks mensen uit Bottendaal. 'Op de dag van de intocht heb ik opeens heel veel vrienden' vertelt een kamerbewoner.

Via Bottendalia

Het voordeel van de Bottendaalse zijde is dat daar veel meer schaduw is dan aan de kant van Galgenveld. Geen idee of het door de zon komt, maar als ik heel eerlijk ben vind ik de overkant van de Via Gladiola veel gezelliger. Er staan meer mensen dan er zitten, er zijn minder

rijen en ik hoor er eerder bij. Misschien komt het omdat het verloop er groter is. Aan de Bottendaalse zijde zijn mensen al vanaf 's ochtends vroeg aanwezig om hun geliefden, familie of vrienden op te wachten. De stoeltjes en koelboxen zijn mee. Deze kant is immers ook beter te bereiken vanaf het station en vanuit de dit jaar goed gebruikte Keizer Karel parkeergarage.

Alle emoties

Maar dat het iets kalmer is, wil zeker niet zeggen dat er geen feeststemming heerst. Er wordt gelachen, gehuild en gejuicht zoals dat op geen enkele andere dag in het jaar gebeurt. Voor velen is dit stuk van de wijk vandaag het pad van de overwinning. En dat gewoon om de hoek in Bottendaal.

(Foto's: Elsbeth van Niekerk)

Kunst- en cultuurbacchanaal strijkt weer neer

Ook Delicia, neemt ook deel aan de Kunstnacht (foto: Karlijn Hermsen)

In het laatste weekend van september kan men in Nijmegen letterlijk en figuurlijk cultuur proeven tijdens de vierde editie van de Nijmeegse Kunstnacht.

Door: Karlijn Hermsen

Op zaterdag 28 september 2013 trapt de Nijmeegse Kunstnacht het nieuwe culturele seizoen af. Stichting Kunstvat organiseert de vierde editie van de Kunstnacht. In deze nacht vol activiteiten laten bijzondere Nijmeegse kunstinstellingen zien wat ze in huis hebben. In Bottendaal verzorgt de Paraplufabrieken zoals elke editie ook een programma deze nacht. Nienke van Hunen (InEten) bereidt op muziek

geïnspireerde hapjes. Tongstrelende muziek wordt gecombineerd met de rauwe nummers van singer-songwriters The T.S. Eliot Appreciation Society en Samira Dainan. Zangeres Stefanie Janssen verzorgt een optreden met een combinatie van klassiek en muziektheater. Man From the South vertelt zijn verhalen in een sausje van folk en blues.

De broers Gil en Joël van het Portugese specialiteitenwinkeltje Delicia, gesitueerd in de Paraplufabrieken, zullen na het overweldigende succes vorig jaar, opnieuw Portugese cocktails serveren

tijdens de Kunstnacht. Gil geeft aan er gewoon bij te zijn, ondanks de grote strop die ze deze zomer voor de kiezen kregen. Zoals velen hebben vernomen uit de media is in de nacht van maandag 29 op dinsdag 30 juli de garagebox van Delicia met de voorraad wijn, 2700 flessen, leeggeroofd. Het politieonderzoek is nog in volle gang en er zijn erg veel tips en steun-betuigingen bij de twee eigenaars binnengekomen. Dit is een flinke opsteker voor de twee broers na deze grote tegenvaller. Ze zijn blij dat hun tuktuk niet in de garagebox stond; die zal dan ook weer ingezet worden tijdens de Kunstnacht.

Tegelijk met de Nijmeegse Kunstnacht vindt in de oude Honig fabriek Kunstraffinaderij XL plaats op 27, 28 en 29 september. Hier staat Delicia met een wijnbar (maar ze hebben ook frisdrank en bier). Vanaf begin september beginnen kleine ondernemers met het inrichten van de voormalige honigfabriek. Het interieur moet de vorm krijgen van een 'foodmarket' met bijzondere producten. Delicia wil daar ook graag aan deelnemen. Het is nog even de vraag of dit mogelijk is na de wijnroof. Gil en Joël zitten vol ideeën en inspiratie voor de nabije toekomst en ze hopen deze gewoon in de praktijk te kunnen brengen.

Voor de programma's:

www.nijmeegsekunstnacht.nl
www.facebook.com/kunstraffinaderijXL

Schildersbedrijf Maria Engels

van Dulckenstraat 50
Nijmegen
Tel : 024 - 360 85 86
Mob : 06 - 181 799 04

E-mail: info@mariaengels.demon.nl

tommiek

Meubelmaker uit Bottendaal

Unieke en eigenzinnige
meubels voor thuis
In opdracht, op maat en
met oog voor detail

www.tommiek.nl
info@tommiek.nl
06-41240881

Tifo-mars

Zomer in Bottendaal. Eindelijk zomer in Bottendaal. We hebben er dit jaar lang op moeten wachten, maar daar was dan eindelijk de zomer. In Bottendaal. In al haar pracht en glorie. Zonneschijn, vrolijkheid, vakantiegevoel, geluk. Hete dagen, zwoele nachten. Niks te nuilen, zult u denken. Nou, dat maak ik zelf wel uit. Waar een wil is, is een weg. Nuilen kan je altijd.

Wat dacht je van de warmte. Het kan nou nooit eens gewoon lekker warm zijn. Nee, het wordt altijd meteen zo hartverzakend heet. Wie zit er nou te wachten op een hittegolf. Veel te heet. En maar zoeken naar schaduw en verkoeling. En maar bier drinken. Bah!

En wat dacht je van die zwoele zomeravonden. Aan het begin van de avond eerst de rook en de stank van de barbecues. Dan de vuurkorven. Behalve stank en rook ook nog het kampvuurgevoel. Mijn humeur is er niet tegen bestand als iemand in een nabijgelegen tuin de hele avond probeert I Walk the Line te spelen en te

zingen. Als je niet kan spelen, flikker die gitaar dan in die vuurkorf! Johnny Cash zou zich in zijn graf omdraaien.

Die herrie is nog het ergste van de hele zomer. Triest dieptepunt was zaterdag drie augustus. Ik zat rustig in de tuin, toen ik een huiveringwekkend geloei hoorde. Alsof een horde Neanderthalers moordend en plunderend door Bottendaal trok. De angst sloeg me om het hart. Revolutie! Oproer! Ze komen me halen! Een reflex, nog vanuit de oorlog.

Het duurde gelukkig niet heel erg lang. Maar lang genoeg om mijn humeur onomkeerbaar te vergallen. Idioten! Later las ik in de krant dat ik de eerste zogenaamde tifo-mars had gehoord. Wat zegt u? Tief op? Tyfus? Nee, tifo. Ik citeer uit de Gelderlander:

“Ongeveer 300 tot 400 NEC-supporters zijn zaterdag aan het begin van de avond van het Nijmeegse centrum richting het stadion gelopen onder een rood-groen-zwarte rook van fakkels ... De optocht moet de sfeer rondom thuiswedstrijden ... verhogen. Het is de bedoeling dat de mars voor elke thuiswedstrijd wordt gehouden. De mars startte in de Molenstraat in het Nijmeegse centrum. Onder begeleiding

van de politie liepen de supporters over het Keizer Karelplein, Graafseweg, Willemsweg en Dobbelmanweg naar het eindpunt café Goffertzicht ... Tijdens de mars, die ongeveer een half uur duurde, werd continu gezongen. Ook werd vuurwerk afgestoken. Zover bekend verliep de tocht zonder incidenten. Tifo-mars is een verwijzing naar het Italiaanse woord tifosi, waarmee in dat land de luidruchtigste en fanatiekste fans worden aangeduid.”

NEC speelt dit seizoen 17 keer een thuiswedstrijd. Ons staan dus nog minstens 16 tifo-marsen te wachten. Meer dan 16 als NEC ver komt in het bekertoernooi. Maar dat zal wel niet gebeuren. En elke tifo-mars wordt keurig begeleid door de politie. Die hebben blijkbaar niets beters te doen.

Die avond werd een armzalig onder de maat presterend NEC door een kwalitatief zwakke tegenstander moeiteloos en achteloos met 4-1 terzijde geschoven. Maar NEC heeft tenminste wel tifosi. Met zulke vrienden heb je geen vijanden meer nodig.

Willem Janszoon
(nulhoek@gmail.com)

Taşınıyoruz سوف نتحول Waan guaraynaa

Het Inter-lokaal gaat verhuizen!

19 september 2013

Van Sint Annastraat 67 naar
wijkcentrum Titus Brandsma

Tweede Oude Heselaan 386
Nijmegen (Bus lijn 6)

Ons spreekuur blijft elke maandag
en donderdag van 09:30 – 12:00 uur
U blijft ook welkom op onze andere locaties.

www.inter-lokaal.nl
Telefoon 024 322 22 27
www.facebook.com/HetInterlokaal

HET Inter-lokaal
KLEURRIJK IN ZORG EN WELZIEN

Bottendaal wordt in de schaduw gesteld

Wist u dat Bottendaal oorspronkelijk de naam was van de straat die nu naar Johan van Oldenbarnevelt is genoemd? Op een prentbriefkaart uit 1903 wordt de straat tenminste eenvoudig als Bottendaal aangeduid. Toen was hij waarschijnlijk de belangrijkste verbinding van het station naar de wijk die erachter ontstond.

Deze bakermat van de wijk dreigt nu de dupe te worden van zijn ligging aan de rand. In de spoorzone gaat wooncorporatie Talis een woontoren van 24 verdiepingen optrekken, d.w.z. een tweede Stevenstoren van 75 meter – ter vergelijking de Castellatoren is ‘slechts’ 45 meter. De bewoners van de Van Oldenbarneveltstraat zijn nooit betrokken in de inspraakprocedure. Ze lagen te ver af van het monster dat wel hun uitzicht bederft en vanwaar inkijk is in de tuinen en balkons aan de noordkant. Overigens beschrijven de bewoners van de spoorzone de inspraak als een farce. Wethouder Kunst (PvdA) dramde de zaak erdoor.

In stukken in De Gelderlander en NRC Handelsblad heb ik mijn verbijstering uitgedrukt over de schending van Nijmegens historisch silhouet; andere steden aan de rivier, zoals Zutphen, Deventer, Kampen, Dresden en Riga gaan heel wat zorgvuldiger met hun aanzicht om. Laat ik hier maar voorbijgaan aan de historisch-esthetische bezwaren. Die worden door sommigen toch maar als sentimenteel afgedaan. Welke zakelijke argumenten zijn er voor hoogbouw in de stationszone? Ooit dacht ook Nijmegen dat daar een zaken centrum zou ontstaan. Toen lag concentratie en dus hoogbouw voor de hand. Maar gelukkig werd bijtijds het plan om op de plaats van de loods van Van Gend & Loos een kantoorkolos te bouwen afgeblazen. Nu staat er – heel wat bedrijfszekerder – het Regionaal Opleidings-Centrum (ROC). De Sovjetbunker Metterswaene, recht tegenover het station, staat leeg sinds de gemeente haar burelen daar opgaf. Het lijkt er trouwens op dat Nijmegen er nog genadig vanaf komt, vergeleken met steden als Arnhem, Tilburg en Amersfoort. Die hebben enorme kantoorpanden opgetrokken rond hun stations, die overigens verder van de historische kern liggen dan dat

van Nijmegen. Zelfs als de economie aantrekt, worden die kolossen nooit meer volledig verhuurd, gewoon omdat grote kantoren uit de tijd zijn: thuiswerken en flexibele arbeid op diverse locaties hebben de toekomst.

Door gelukkige nood gedwongen kiest Nijmegen weer voor wat het rond 1900 wilde wezen, een woonstad te zijn. Daarom wordt het stationsgebied vooral behuurd. Prima, maar waarom moet daar dan een monsterlijke toren verrijzen? De vinnige discussies die ik met diverse lokale politici heb gevoerd, leveren geen sterkere argumenten op dan: Nijmegen moet meegaan in de vaart der volkeren, afwisseling van bebouwing, e.d.. Vooral teleurstellend was dat ook de fractievoorzitter van GroenLinks, een partij die op nogal wat aanhang in onze wijk mag rekenen, bleek te zijn bezweken voor de Mammon van ‘big is beautiful’. Moeten daarom de aanwonenden worden opgezadeld met een gigantisch bouwwerk, dat twee keer hoger is dan het – al niet fraaie – appartementen-complex op de hoek met de Kronenburgersingel? De studentenflat aan de Vredestraat wordt letterlijk in de schaduw gesteld. De bewoners van de Burg. Hustinxstraat hadden ook nooit

kunnen bedenken dat zij ooit tegen een Toren van Babel zouden gaan aankijken. Ga maar eens te plaatse kijken en besef welk Manhattan hier dreigt te ontstaan. Het is wel makkelijk om de doortastende gemeente-bestuurder te spelen als het ten koste gaat van het woongenot van anderen.

Wat bezielt toch het gemeentebestuur van onze stad? Is het bezweken voor de grootheidswaan van wooncorporatie Talis, die al jaren met haar luchtkastelen leurt? Natuurlijk word ik afgescheept met formele doodoeners: je bent te laat... het besluit is nu eenmaal genomen ...gedane zaken nemen geen keer... Talis zou met enorme eisen tot schadevergoeding komen. Ja, het is moeilijk voor politici die hun ziel en zaligheid aan een project hebben verkocht, om ongelijk te bekennen. Maar het siert hen juist als ze de moed hebben tot nieuw inzicht. Dan vinden ze wel wegen om een ongewenste ontwikkeling, zoals de Talistoren, te blokkeren, ook op de valreep. Denk maar aan wat er in Den Haag is gebeurd met het Spuicomplex. Daarom blijf ik metverzetten. Wie doet er mee?

Anton van Hooff

eindelijkzon
uw groene investering

Installeer nu zonnepanelen van Eindelijk Zon

**Maak een afspraak
voor een adviesgesprek
of kom naar onze winkel
Van Goorstraat 13 Nijmegen!**
(open op werkdagen 09.00 – 12.30 uur)

**Er is nog
subsidie in
Nijmegen**

eindelijkzon

- levert goede producten tegen een aantrekkelijke prijs
- verzamelt subsidieaanvragen in uw buurt
- geeft persoonlijk advies
- regelt alles voor u

eindelijkzon

werkt samen met:

JWRV elektrotechniek

T 085 - 40 11 837 info@eindelijkzon.nl www.eindelijkzon.nl

tiffin

Het lekkerste eettentje van Bottendaal

Burghardt v/d Berghstraat 113 6512 DH Nijmegen

Brood op de plank, hét bakkerscafé

**Brood
op de plank**
Bakkerscafé

Biologisch brood uit eigen bakkerij

Gezond ontbijten en lunchen

Smaakvolle catering

Lekker in Bottendaal

Castellastraat 29, Nijmegen • (024) 848 85 60 • www.bakkerscafe.nl

Saar & Catoo

Hermanus van Nassouwe ...

De laatste week van de vakantie was het bouwkamp in de speeltuin. We moesten een buitenpaleis bouwen voor koning Herman de 413de. We hebben een paar foto's gemaakt om te laten zien hoe leuk het was!

Groetjes, Catoo en Saar

Ons groepje (bijna allemaal) voor ons paleis

Verveni

Bouwkamp in de speeltuin!

Het 'volkslied'

Hermanus van Nassouwe
ben ik, van Bottendaals bloed,
den Vaderland getrouwe
blijf ik tot in den doet.
Een prinse van Hermanus
ben ik, vrij onverveerd,
den Koning van Bottendaal
heb ik altijd geëerd.

ben ik van Bottendaals bloed!

Destijds in Bottendaal

Het Jaar 1949

‘Nooit geen schoolreisjes’

De Bottendaalse mulo

Er zijn in de loop der jaren niet alleen fabrieken en bedrijven uit onze wijk verdwenen. Ook verschillende schoolgebouwen moesten het veld ruimen. Voor veel leerlingen van weleer herinneren dan ook alleen nog foto's aan hun schooltijd in Bottendaal.

Door: Frans Croonen

De nu verdwenen schoolgebouwen stonden vlak bij elkaar, in het gebied tussen de De Ruytersstraat en de St. Stephanusstraat. Alleen het gebouw van de Driemaster bleef gespaard, en draagt in de gevel nog herinneringen aan het verleden.

Katholiek

Alle scholen in dit gebied waren van katholieke signatuur. We lazen al eerder over de zusters van J.M.J. die er een kleuterschool, een lagere school voor meisjes en een huishoudschool bestierden. Het klooster waar ze destijds woonden staat op het schoolterrein, en is vanuit het Thiemepark nog goed te herkennen. Voor jongens was er een school voor Gewoon Lager Onderwijs en een voor Voortgezet Lager Onderwijs, oorspronkelijk allebei aan de Schoolstraat gelegen. De jongensscholen waren in 1897 ook door kloosterlingen gesticht, door de broeders van Maastricht. De broeders trokken zich echter in 1917 terug uit Bottendaal. Op Kelfkensbosch hadden ze tevens meerdere scholen, maar ook een groot klooster, waardoor ‘wonen en werken’ daar voor de broeders beter samengingen.

Klas 4b van de Bottendaalse mulo in 1949, met leraar Hendriks, bijgenaamd ‘Heintje’. (Bron: RAN)

Mulo

Hoewel de broeders zich hadden teruggetrokken behielden de Bottendaalse jongensscholen een strak regime en een duidelijke katholieke invloedsfeer. Dat gold ook voor de mulo, die in 1925 uit de GLO- en VGLO-school voortkwam. De klaslokalen waren sober, en werden warm gestookt door grote potkachels. Op de speelplaats kon je de half open toiletten altijd ruiken. De houding van de leraren kenmerkte zich volgens reünisten in 2005 door de methode “kort houden en discipline bijbrengen” en “Nooit geen schoolreisjes”.

Erfgoed

Gescheiden onderwijs voor jongens en meisjes, les krijgen van kloosterlingen

in habijt, de dunne scheidslijn tussen de schoolbankjes en de kerkbankjes: het is vandaag niet meer voor te stellen, en toch is het nog geen mensenleven geleden. Feit is dat het allemaal verdwenen is, net als de Bottendaalse schoolgebouwen zelf. De mulo verhuisde naar de St. Stephanusstraat, kreeg de naam ‘Mgr. Ariëns’, werd mavo, verdween naar de Koninginnelaan, en werd daar in 1968 opgeheven. Huishoudschool St. Agnes, later ‘De Schutse’ genoemd, verdween eveneens in een fusiegolf. In 1985 zijn beide panden aan de St. Stephanusstraat gesloopt. Van eventueel her te bestemmen cultureel of industrieel erfgoed had nog niemand toen gehoord.